

taget udgangspunkt i de emneområder, hvor der – navnlig ud fra erfaringerne med lovens anvendelse i praksis – kan være behov for nærmere at overveje lovændringer, og har på grundlag heraf udarbejdet et udkast til ændring af forsikringsaftaleloven. Udvalget har således ikke foretaget en fuldstændig gennemgang af alle bestemmelser i loven med henblik på formulering af en helt ny forsikringsaftalelov.

Udvalget har i sit arbejde bl.a. inddraget en udredning om bedre forbrugerbeskyttelse ved private forsikringer i Danmark (maj 2001), som lektor Ivan Sørensens har udarbejdet til Forbrugerstyrelsen.

Der henvises til betænkningen side 33 ff. og 407 ff.

Justitsministeriet er enig i udvalgets synspunkter, og lovforslaget er derfor i overensstemmelse med udvalgets forslag udformet således, at der ikke foretages grundlæggende ændringer af loven, men alene foretages en række justeringer på punkter, hvor der konkret har vist sig behov for det.

3.3. Efter udvalgets opfattelse er der ikke i praksis noget væsentligt behov for at foretage en særlig samlet regulering af forsikringsaftaler på forbrugerområdet. Det foreslås imidlertid, at de nye regler om præmiebetaling ikke kan fraviges til skade for forsikringstageren eller den sikrede ved forbrugerforsikringer, og at den nye lempelsesregel, hvis der er afgivet urigtige oplysninger, skal gælde for forbrugerforsikringer og personforsikringer.

Der henvises til betænkningen side 24 og 36 f.

Justitsministeriet er enig i, at der ikke er behov for at udforme en samlet særlig regulering af forbrugerforsikringer, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.

4. Lovforslagets hovedindhold

4.1. Urigtige oplysninger ved forsikringens tegning

4.1.1. Gældende ret

Grundlaget for et forsikringsselskabs vurdering af risikoen ved at antage en forsikring er i første række forsikringstagerens egne oplysninger om det, der skal forsikres. Sådanne oplysninger kan være afgørende for, om selskabet i det hele taget vil tegne forsikringen, men kan også – hvis forsikringen tegnes – få betydning for udformningen af forsikringsbetingelserne og for præmiens størrelse.

Retsvirkningerne af, at der er afgivet urigtige oplysninger ved aftalens indgåelse, reguleres af forsikringsaftalelovens §§ 4-10. Har forsikringstageren svigagtigt afgivet urigtige oplysninger, er aftalen ikke bindende for forsikringsselskabet, jf. § 4. Har forsikringstageren i andre tilfælde forsætligt eller uagtsomt

afgivet urigtige oplysninger, kan forsikringsselskabet helt eller delvist blive fri for ansvar efter § 6, hvorefter selskabet som udgangspunkt er fri for ansvar, hvis det må antages, at det ikke ville have tegnet forsikringen med kendskab til de rette forhold.

§ 6, stk. 2, indeholder den praktisk vigtige pro rata-regel, der regulerer de tilfælde, hvor forsikringstageren uagtsomt har afgivet urigtige oplysninger, og hvor selskabet, hvis det havde kendt oplysningerne, ville have tegnet forsikringen på andre vilkår. Reglen indebærer navnlig, at erstatningen fastsættes efter forholdet mellem den betalte præmie og den præmie, der ville være blevet opkrævet, hvis selskabet havde kendt til de rigtige oplysninger. Hvis der f.eks. er tegnet en ulykkesforsikring med en forsikringssum på 1 mio. kr. mod en årlig præmie på 3.000 kr., men selskabet med kendskab til de rette forhold ville have krævet en årlig præmie på 4.000 kr., nedsættes erstatningen forholdsmæssigt, dvs. efter forholdet 3:4. Ved en invaliditetsgrad på 100 pct. nedsættes erstatningen således til 750.000 kr.

§ 6, stk. 2, kan også føre til, at der slet ikke ydes erstatning. Det kan f.eks. være tilfældet ved en personforsikring, hvor forsikringstageren har afgivet urigtige oplysninger om et forhold, som selskabet ville have fraskrevet sig ansvaret for. Hvis der indtræder en forsikringsbegivenhed, som er udtryk for netop denne risiko, vil selskabet være helt fri for ansvar.

Selskabet hæfter fuldt ud, hvis forsikringstageren var i god tro ved afgivelsen af de urigtige oplysninger, dvs. at forsikringstageren hverken vidste eller burde vide, at oplysningerne var forkerte, jf. § 5. Selv om der er afgivet urigtige oplysninger, kan selskabet endvidere efter § 9 ikke påberåbe sig dette, hvis det ved forsikringens tegning kendte eller burde kende det rette forhold.

4.1.2. Lovforslagets udformning

Det er efter udvalgets opfattelse væsentligt, at forsikringsselskabet i forbindelse med forsikringens tegning modtager så korrekte oplysninger som muligt – dels for at selskabet kan beregne den korrekte præmie og fastsætte de korrekte vilkår for forsikringen, dels for at forsikringstageren/sikrede undgår, at selskabet senere påberåber sig, at der er afgivet urigtige oplysninger med den virkning, at selskabet helt eller delvist bliver fri for ansvar.

Forsikringstagerens afgivelse af risikoplysninger har i praksis navnlig givet anledning til problemer på personforsikringsområdet, og det er blevet anført, at forsikringsselskabernes anvendelse af reglerne om